Vasárnap. 42. Szám. Május 8-kán, 1859.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Megjelenik e lap minden Szerdán, Péntekon és Vasárnap. Előfizetetni minden cs. k. postahivatalnál, s lapok kiadóhivatalánál czímszerűl levelekben. Ára évnegyedre 3. fl. 15 kr, félévre 6 fl 30 kr, évre 12 fl 60 kr ut pénzben.
A lap szellemi ügyeit illető közlemények a szerkesztőséghez utasítandók.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:
Az Ó-várban, Vizi-utczza, 231. szám alatt.

KIADÓ-HIVATAL:
A Középuczában, STEIN könyvkereskedésében.

Hirdetések minden egy hasábos egy sor után 7 ujkrért kiszedtetnek; folytonos hirdetésekértül illő pert elengedtetik. Mindenik hirdetésére 30 ujkr bélyegdíj előre befizetendő.
A lap anyagi ügyeit érdeklők: u. m. előfizetés, hirdetések, reclamatiok stb. a kiadó-hivatalhoz utasítandók.

Távirati sürgöny.

363. sz.

A herczeg kormányzótól ma 10 óra 4 perczkor délelőtt hozzám érkezett távirati sürgöny a t. szerkesztőséggel közöltetik következőkben:

4-dikén délelőtt az egész Pó-vonal fegyverre zuditása (allarmirung) folytattatott, mialatt Canella és Frassinettonál jó eredménynyel ment végbe a demonstratio; Cornalenál két óra folytán a Pó fölötti hidon harcz folytattatott, a legnagyobb rend és gyorsasággal. Erre az első hadcsapatok átkeltek a folyam jobb partjára, az előnyomulás Cornale felé akadálytalanul folytattatott, és ott hidászcz állíttatott. A Candia és Frassinettonál csatába vegyült csapatok kitartás és bátorságugal harczoltak. Sebesült 20. A 4-ről 5-dikére fordult éjszakán összeütközése miatt egy Velenczéből jövő katonai vonatnak több a pályán álló lóporosszekérnek a Porta-Vescova pályaudvar közelében Veronánál explosio történt. A középső vaggonok majd mind összezuzattak, 23 halott és 124 sebesült. A rögtöni teljes segélynyujtás Császár ő felsége által is sürgönyileg megrendeltetett. Ez alczuzott vonatban a 17-dik gyalog sorezred, és egy 12 fontos ágyutelep volt. Tiszt nem sérült meg; harczi kellékek s lovakban lényeges kár nem történt. A közlekedés ma megint megnyílt. Valószinű oka (a szerencsétlenségnek) hibás jelzése annak: hogy a pályavonal szabad Szeben, máj. 6-kán 1859.

Kolozsvár, máj. 6-kán 1859.

Cs. k. helytartósági tanácsos és megyefőnök.

Bélai.

A „Wien. Ztg." a következő olaszból fordított proclamatiót közöl:

„Szárdinia népeihez!

Szárdinia népeihez! Midőn mi határaitokat átlépjük, nem ellenetek irányzók fegyvereinket. Fegyvereink egy oly fölforgató pártot illetnek, mely számra nézve gyönge, de vakmerőségre nagy, mely titeket magatokat erőszakosan elnyom, minden békeszózat ellen fölkázad s más olasz államok, valamint Ausztria jogait is megsérti.

Ha ti a császári sasokat gyülölet és ellenálás nélkül fogadandjátok, azok rendet, nyugalmat s mérsékletséget hozandnak magukkal; a békés polgár biztos számíthat arra, hogy szabadság, becsület, törvény a vagyon sérthetlenek és szentek gyanánt fogják tiszteltetni s oltalmaztatni.

Szavam kezeskedik nektek ama bebizonyult fegyelem iránt, mely a császári csapatoknál a vitézséggel karöltve jár.

Mint Fülséges Császárom s Uram nagylelkű érzületének közlege, azon perczben, melyben földetekre lépek, csupán azon egyet hirdetem ki s ismétlem: miszerint háborunk nem népek s nemzetek, hanem egy oly kihivó párt elleni háboru, mely a szabadság kompromitó köpenye alatt végtére mindenkit megfosztana a szabadságtól, ha hadseregünk Istene nem lenne egyszersmind a jogosság Istene is.

Mihelyt a ti, s a mi ellenünk legyőzetik, mihelyt a rend s béke helyre lesznek állítva, ti, kik most ellenségnek nevezhetőtek bennünket, rövid időn szabadlátók s barátoknak fogtok nevezni.

Gróf Gyulay Ferencz

Ő cs. k. Apostoli Felsősége tábornagya, a II. hadcsoport parancsnoka, s a lombard-velenczei királyság katonai főkormányója.

Cavour gróf válasza, melyet április 26-kán esti 5½ órakor az ausztriai ultimatum átadójához intézett, a „Nord" szerint ekként hangzik:

Turin, április 26. Gróf ur! Kellersberg báró ur f. hó 23-kán esti 5½ órakor átadá nekem a levelet, melynek átküldésével Exád engem f. 19-kén megtiszteltt, hogy tőlem az ausztriai kormány nevében azt kivánja, miként én a hazámk intézett felhivásra s a hadsereget békelábra állítani, és az olasz önkénytesek által alakított csapatot elbocsátani, i g e n vagy n e m m e l feleljek. Ón ehhez még hozzá tette, hogy ha Exád 3 nap alatt semmi feleletet sem nyerend, vagy ha az adott válasz nem lesz teljesen kimerítő, Ő Felsége az ausztriai császár el volna hatázova fegyverhez nyulni, hogy azon rendszabályokat, melyek kodcsésének tárgyait képezik, erővel reánk erőszakolja. Szárdinia lefegyverczésének kérdése, mi az Exád által hozzám intézett kivánságnak alapja, a nagyhatalmak és Ő Felsége kormánya közt számtalan ellenczés tárgya volt. E tárgyalások az Angolország által tett javaslatokból indultak ki, melyekhez Franczia-, Porosz-, és Oroszország megegyezésével járultak.

„Szárdinia a javaslatot minden tartalék és utógondolat nélkül elfogadta. Miután Exád előtt sem Anglia javaslata, sem Szárdinia válasza nem lehet ismeretlen, emélfogva nincs mit azokhoz csatolnom, hogy megismertesem a király kormányának a congressus egybejövetelét gátló nehézségekre vonatkozó szándokaival. Szárdiniának ez ügyben viselete Európa által méltányoltatott. És bármik legyenek is az általa előidézett következések, Királyom, az én nagas uram meg van győzödve, hogy ezekért a felelősség azokra háromlik, ők először nyultak a fegyverhez, kik az egy nagyhatalom által tett és a többi által igazságos és eszélyesczkül ismert javaslatokat elutasität, s ezek helyébe fenyegető kihivást illettek. Megragadom ez alkalmat, hogy stb. Cavour."

A szövetség kérdése. A „Times" nyilatkozatát az orosz-francia szövetség kérdéséhez amnyival érdekesebbnek tartjuk a „P. N." kivonata szerint közölni, mert a nagy czíllap rendszerint a legnagyobb angol közvélemenyt képviseli, s nézetei nagy világot vetnek a kérdésnek angol szempontbóli felfogására.

„Anglia most élő nemzedéke — irja a Times — még nem tapasztalt fontosabb eseményt, mint a melyet tegnap jelenténk. A világ két nagy, hóditó állama közös czélokra egyesültek. III. Napoleon czászárt és Sándor czárt semmi közös veszély, semmi látható kénytelenség, semmi ellenfél sem kényszeritette, hogy hajlódaikat és seregeiket egybetegyék. E szövetséget nem jellemzi egy szem azon okok közül, melyeknél fogva derék férfiak védelmök végett csatlakoznak; sőt oly szerződésnek vannak meg rajta minden ismertető jelei, melyet egyitt rabolni menő erős férfiak kötnek gyumással. Éppen azon, nem éppen szerencsés kisérlet közben voltunk, hogy egy reánes európai nehézséget egyenlitsünk ki. Egész Európa, legelől még éppen Oroszország azon volt, hogy Franczia-országnak az olasz szabadság iránti lelkesedését mérsékelje; mind a kiegyezkedést ajánlották. Csak Ausztria — hajtva tán azon sejtelemtől, mely néha a halálnak szántat megragadja — nem látott üdvet az engedményekben, békeremény a diplomatizálásban. Az egész világ Ausztria ellen kiáltott — senkisem oly haugosan, mint Angol- és Poroszország — az egész világ, csak Franczia-ország nem. Talán igazunk volt, és Ausztria csak rövidlátó cselnel kapott a lehetőségen ellöny után. Talán nem volt igazunk, és Ausztria már akkor tudta, a mit mi most tudunk. De ha igy áll a dolog, ugy Ausztria ereje a nyilvánosság volt. Ha régebben tudta e szövetséget, a világ kárhoztatását csak akkor vona magára, hogy az ellenfél számára annak legbecsesebb titkát örizze meg. No de a veszély beköszöntött, s most már minél nagyobb nyugalommal lássuk, hogy álljunk ellene minél több méltósággal.

„A titkos szerződések elseje világosan Anglia ellen van intézve. Az oszträk tengeri erőtől Franczia-orszag nem tarthat; ha tengeren akarja magát erősiteni, első rangu tengeri hatalmasság ellen kell lennie: s lehet-e ez más mint Anglia? Franczia- és Oroszország megegyeznek, hogy az angol tengeri hatalmat téken tartják, mig egyikök vagy más mind a kettő is Anglia érdekeivel vagy bátorságával elkenkező czélokra fog törni. Világos, hogy a szövetségesek nem számolnak Angolorszag semlegességére s ez előregondolokló szerződés léte magában is bizonyitja, hogy az oltalmazandó vállalatok olyfélék, hogy Anglia nem hagyhatja bántatlanul. Az orosz figyelő hadsereg szintoly jelentős, mint a cs. hajóhadak egyesülése. E hadtest természetesen arravaló, hogy oman lázadásra inditson s élénk képzerő nélkül is könnyű elöreláni, mily hamar fognának a lángok fellobbanni s mily messzire harapódznának el. A titkos egyezkedés horderejét még ki nem mérhetjük. A nagy tervnek egyik végpontja tán a Rajna, másika pedig Moldova-Oláhorszag vagy éppen a Bosporus. Alig lihető, hogy oly kis ügy, mint az olasz háboru, Anglia tengeri hatalma ellen oly hatalmas intézkedéseket vagy Ausztria keleti tartományai ellen oly fenyegető nyilatkozásokat tett volna szükségesek.

„A második szerződés, ugy látszik, onnan ered, hogy megtudták vagy gyanitották Ausztria szándokolt kezdeményezését. Nem lehet két hatalom közt erősebb egység, mint a minőt e szerződések alkotnak. Ujabb jelek egyébiránt arra látszanak mutatni, hogy Ausztria a már-már megkötendő szövetségről nem volt teljesen értesitve, vagy, hogy határozványai kiterjedését vagy élét nem ismerte. Fölljedt, mint a ki összetekerődöző kigyóra lép, miután első lépését tevén Piemont ellen, e szerződéseket találá utjában. Egyszeriben engedé Angolorszag legutóbbi javaslatának s a hadüzenetet a Malmesbury lord kinálta föltételek alatt el akará halasztanj. De már késő volt. A támadók belátták elönyiket s el nem állanak többé szándokuktól. Ausztria érzi, hogy meg kell vereknie, s a Kényteleneget habozás nélkül elfogadta."

Buol-Schauenstein gr. császári osztrák külügyminiszter kőriráta a császári követségekhez.

(Folytatlan és vége.)

De nemcsak jogos, hanem igazságos és jóakaratu is a kormány, mely a lombárd-velenczei tartományok fölött kormányoz. Gyorsabban, mintsem a forradalmi évek nehéz eseményei után várható lett volna, felvirultak a szép velenczék, Milano és több nevezetes város történetére mélló életet fejt ki, Velencze mély sülyedéséből uj, nováczdó jöllétre kel föl, a közigazgatás és igazságszolgáltatás rendezett, ipar és kereskedés diszlik, a tudomány és művészet buzgóan ápoltatik. A közlöneket nem sulyosabbak, mint a birodalom többi országaié, és még könnyebbekke valósnak, ha Szárdinia vésztelles politikájának hatásai az államérik igénybe vételét nem ismerik. Lombárd-Velencze lakosságának nagyobb része megelégedett; e mellett azon megelégedelenek számja, kik az 1848. évi tanulságai elfelejtek, nem teletesc; és ez is kisebb lenne, ha Piemonti szakadatlan bujtogatási mesterkedése azt nem nagyobbitaná.

Piemont ennellogva nem szenvedő és elnyomott népességének fogja pártját, sőt inkább megakasztja és fenntartja a rendes felvirágzás és jövőteljes kifejlés állapotát. Emberi eltoralás nem számithatja ki, mi hosszu időre bolygatja meg e sajnos mezőny Olaszorszag bokéjét; de azok fejére rettenetes felelősség száll, kik Európát és hazájukat rosz akaratu szándokkal megujult katastropháknak teszik ki.

Az egész felszigeten oly gondosan táplált forradalom csakhamar követte a nyort lendületet. A katonai lázadás Florenczben Ő cs. Fenségét a toskanai nagyherczegot arra inditá, hogy államait hagyja el. Massa és Carrarában a lázadás urakodik Szárdinia oltalma alatt.

Franczia-orszag azonban azon moralis felelősséget — ismételjük — régen szóvitató, s ielett azt tettekkel is egész terjedelmében elvallalni.

A cs. franczia kormány f. hó 26-kán bécsi ügyvivője által kijelentetté, hogy a Ticinónak az osztrák csapatok általi átlépése Franczia-ország ellen hadizenetnek tekintenék. És mig Bécsben a lefegyverzés iránti felhivásra Piemont válaszai vártak, Franczia-ország csapatait Szárdinia szaraz és tengeri határaira küldé, jól tudván, hogy ez alat a turini udvar utolsó elhatározásnak mérlegebe döntő sulyt volend.

És miért kellett, kérjük, egy csapással megsemmisiteni az európai béke baráttainak jogos reményeit? Miert az idő eljött, midőn a régóta csendesen táplált tervek megértek, midőn a második franczia császárság „eszméit" életre kivánja hivni, midőn Európa politikai jogállapota igazolatlan igényeinek eldoztassék fel s azon szerződések helyébe, melyek az európai nemzetjog alapját teszik, azon „politikai bölcsesség" lépjen, melynek közzétételével a Párisban trónoló hatalom a világot meglepte.

Az első Napoleon traditiói ismét fölélesztetnek.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Ez a harcz jelentősége, melynek eléctején áll Európa.

Hassa át a kuldrandult világot azon meggyőződés, hogy ma, mint félszázad előtt az államok fuggetlenségéről, a népek legfőbb javainak a nagyra és szabadságra vagyas elien vaio oltalmáról van szó.

Ferencz József császár, államunk uralkodója azonban, bár gyászolva a háboru hőkövetkező szerveszéket mint, igazságos ügyét nyugodt kelelhe bizza az istení gondvisetés intézkedésére. Kivonta a kardot, mert bonos kezzel koronájának méltósága és becsülete után nyultak: jogának teljes ontudatával viselendi azt, népének bátorsága és tehetsége által nyert erővel és kiserve mindazok győzelmi kivanatiból, kikné lelkiismeretuk különbséget tesz az igazság és csalás, a jog és jogtalansag közt.

Ugy a csász. nyilatkozivnyt, mint a jelen iratot adja ón azon koramay tudtára, melyuel onnek szerencsére van meg bizva lenni.

Fogadja sat.

(Eszerevételek a zálogos jogugyekben. (Folytatás.) — Egy ily zálogos jogviszonynál szerintem döntő oknak tekintendő az elmulasztás oka, s ha a tulajdonos kellően bebizonyítni tudja, hogy a visszavváltás elmulasztása nem ón hanyagsága mintt történt, hanem az szerencsétlen anyagi állásának tulajdonitható. Hisz van-e egyetlen egy ember, ki ón boldogulásán ne munkálkodnék, anyagi jobblételét gyarapitani ne igyekeznék! azt határozottan állíthatom, hogy nincs; már pedig éppen ez áll azon tulajdonosokróli is, kik zálogos jogviszonyaikra nézve ily helyzetbe jutottak. Mert azt hiszem, mindnyájunk előtt eléggé ismeretes azon balszokás, mely nálunk a birtok eladósításával gyakorlatban volt, mely oly káros következményeket vont maga után, s nem egy derék, családot segitett tönkre jutni; tudván pedig, hogy milyenlom kamat fejében biteroija a zálogbirtokos a földeitokot, ki nem bajtojtos volna a visszavváltott birtokrésszel birtokát nevelni, s ezáltal ugy is annyi oldalról igénybe vett jövedelmét megkettőztetni, ha ezt tenni módjában és hatalmában állott volna.

Ezen tételes állitásom bővebb fölvilágositására szolgáljanak még a mit alább mondandó vagyok.

Tény az: hogy az erdélyi birtokosok rendezetlen birtokviszonyai mikép más elemi csapások miatt oly kellemetlen vagyoni helyzetbe jutotrak s állottak nem csak a kiváltásra határozott időtájban, hanem később is, hogy minden igyekezetök mellett magok megerőltetésével sem voltak képesek a birtok kiváltásra szükségelt összeget megszerezni, hacsak még nagyobb adósságba nem ejtett; tét magokat. Megfosztva egy oly pénzforrástól, mely számokra a kivánt összegel rendes kamatra biztositotta volna, mit voltak egyebet teendők a szegény birtokosok mint a szerencsétlenség által okozott szerencsétlenséget türni, mig valami úton módon helyzetuk gyarapulásával ebbeli szándékoknak is eleget tenni képesek leendenek, a mi pedig az idő mulasztást vonta maga utan. Ezek mind oly tény körülmények, miket tekintetbe vétel nélkül hagyni nem lehet.

A mondottakból következik: hogy a midón az ily zálogos dologügyekben a visszaváltás elmulasztási okozat okát keresnók, azt az illetők szerencsétlenségének találjuk fól. Már pedig a jogpilosophia szerint az szerencsétlenség nem ok arra, hogy az által valaki tulajdonosi jogat elveszítse. Es azt hiszem: hogy a törvény is kellő figyelembe fogja venni, az ily tényleges alap-okra fektetett indokokat. *)

Minden ily nemű s ehhez hasonló esetekben igen czélszerű a felebb helyrei folyamodás, s a netán intézendő bejelentések, véleményem szerint az urbéri törvényszékek utján volnának leggczélszerűbben eszközöltetők.

Ennyit véltem szükségesnek a zálogviszonyokra elősorolni, mit épp ugy lehet alkalmazni a jobbágyok allatt részint 1853. előtt, részint 1853. után elzálogosított urbéri birtokokra nézve is; mint a közbirtokosok vagy foldesurak zálogviszonyaikra. Kölönben ja a különbféle birtokok rendezése s összesítése alkalmával szigorú kötelességük a biróságoknak, hogy a telkes jobbágyok és urbéri szellérek birtoklétösége szorosan meghatároztassék, kimutassék s megállapittassék, végre pedig, hogy a rendezési tervben összefoglaltassanak.

Ezen igazságos jogelveknek különösen szem előtt kell tartatniok most, midőn a birtokok tagositása nem csak egy nagyszerű nemzetgazdászati kérdés megoldásával van összekapcsolva, hanem egyszersmind a hűbéri tulajdonjogi érdekek s ezek minősége végleges tisztába hozásával is, a mi nélkül szabályozás és tagositás nem is képzelhető.

Miért is fölötte kivánatosnak tartom: vejha a birságok mikor a birtokállomány kimutatásora vonatkozó elősmunkálatokban eljárnak, szigoru figyelem lenne az ily körülményekre s utasittatnának különösen a működő mérnökök, hogy a birtokok egyenes fölmérése s a telek, vagy is foldkönyv elkészítése alkalmával mind a nemesi mind az urbéri zálogos birtokviszonyokra s azok kijelölésére kivánto gondot fordítsanak.

Szentgyrgyi József.

M.-Pait. — M. hó 10-kén panitt Zajzon Pál tobbmagával szekerekkel ment haza M.-Vásárhelyről, a rosz utat ki akarva kerülni a szomszéd kisfaluisak buzvetésén akart átmenni. Az oláh birtokosok megláttván, megakartak fogni. Mindkét fél — mint mondják — szesztól helyettel allapotban lévén, szép sze-helyett erőszakhoz folyamodtak. Egy oláh kivévén szekerénél a csatlast, aval agybaütötte Zajzon Pál, ki szörnyű halt, a halottnak három árvája és nője ean, az oláh börtonben, elég sajnos mindeniknek.

Már az ember étet csakugyan megérdemelné a commassatiot. Ugyanis a commassátio után mindenki részbirtokát beszánczolván és bekeritvén, eféle szomoru esetek lehetnének. r. l.

Ujdonságok.

— Szabad csapatok Magyarországon. Ö cs. k. sp. Felsége meghagyásból tehorzis utján alakittatnak, csupán a harcz tartamára eskettetnek fel, s allanak onálló gyalog zászlóaljakbol és huszár osztályokbol; a lovassag szeiésére apró csatarozatokra, a gyalogsag a honvéd gyalog csapatok szolgalatára dorditattik. A birodalomból minden polgár beállhat, kiföldiek legfelsőbb engedély mellett. Toborzó helyt Pest, Győr és Kassa a gyalog, s Jászberény, Arad, Debreczen és Zalaegerszeg a huszárokra lettek kiszemelve. Minden ember 5 forint fogadpak, kinőnis képesseggel biró régi ormesterek hadnagyi rangra emeltetnek. A szabad csapatok és tisztek a sorkatonasaggal egyenlő zsoldot és igénykelmek birnak. Tisztaiak s sorkatonasgbol adatik nekünk tiszt, a többi nyugalmazott tisztek kiszé lesz kinevezve. A nyugazodós vagy hadseregbeli tisztek kinevezletesök iránt a budai fohadparancsnoksághoz folyamodjanak. Magasabb sorsu mivelt fiak, kik 50 gyalog, vagy 20 lovast toborzanak, tisztekul alkalmaztatnak. Az onkénteek felszerelése: a gyalogsagnak vilagosrek atilla es mondó fekete sinorral, kerek magyar kalap feltürt karmival, császári rozsával, fehér tollal, fehér köpeny, gombokkal, kék hajtokával. A huszárok: a jászkun oszlásnál sötétkék atilla, mente es nadrag, fekete sinorral, a többi huszárosztályné zöld atilla, mente és vörös nadrág — fövegeik: fekete nemet kalap fekete tollal. Fegyverzetok mint a cs. hadseregé. A jászkunoknak megengedetik azon zászlót vinni magukkal, mit Csaszárné ö Felsége ajándékozott volt nekenk, s melyik ott a budai Szent György nap ünnepe alkalmával használjék, mit pár év előtt a fejedelem kegyéből nyertek. Szivesen vételik, ha a huszárok lovakat visznek magukkal, a lovak ha erősek, nem szukség a mértékest átnézk, hasz. ólta a polcsolnáki illető jutalomnak, a havanként 2 ft dénárlannyal potoltatik, ha megöletik ellenség ellott, vagy sebi mátt hasznáhatlanná vallik, vagy mos lovak, vagy pénzzel kárpótoltatik. A tisztereket is az onkéntesek magok szerezhetik meg s 20 forint kárpótoltatnak; tulajdonukat megmaradván az, mint a lo is. Háboru vegével a szabad csapatok felosztnak, tisztjeuk a hadsereghen alkalmazást nyernek, a nyugalmazottak nyugdijaikba visszalépnek, a polgari rendőri tisztekké beléptetekre nézve Ö Felge a további intézkedést kiadja, de a jegyződ viseli ilseti rang vezsóre czéve is biztositatik. Kik az ujonczozási kor ellőtt allanak a szabad csapatba, ottan tett szolgálatuk két anyai idoi számittatik fel a rendes katonai szolgalatban.

— A kolozsvári ipar is k. kamara jegyzőkönyvéből látjuk, hogy ezen hazai varos iparosai indítvanyba hozták tobb apró vásár eltörlése, jelesen a monorodi, h.-sz.-miklósi, küllővári es bonyhai orsz. vásárokat. A brassai iparkamara ide küldött átiratban a monorodi eltörölhetőnek vélt, de a bolkácsi es h.-sz.-miklósi vásárokat hasznosoknak mondja, a tobb után tudakozódva itt szükségesek; ellenben a kolozsvári kamara az erdélyi közlekedés hiányának, a mép elszigeteltségének, a hazai forgalom bagyadtságának szempontjából a sokadalmak szamos voltát szükségesnek látja, sőt azon élelre való tetelt állitja fel, hogy oly vásár a mely fölöschik, más helyre kiadott bordja szükségesnek feltetelet. Ez maga elég ellenok az illető iparosok indítvanya ellen, de ehez még oda tesszük a jogi szempontot is. A sokadalomjog magan tulajdon, melyet királyi kiváltságok utján birnak a tulajdonosok, azt megsemmisitni, vagy megszorítani csak akkor lehet, ha a tulajdonos a kivallsagi visszaél, zsarol sat. vagy pedig ha azt az allam érdeke kivánja, de ez utóbbi esetben is csak kisajátitás mellett. Igy ha ezen jog kozvetlenül az allam érdekében torultetnek el, akkor az allam, ha pedig a kerelmezö iparosok érdekében volna szukseges eltörolteetnek, akkor a kérelmezö iparosok allal kártelentetnek, csak is igy lehet kiváltság s egyeb jog utjan biri magán tulajdont elenyészetni. Éppen ezért hisszuk, hogy az illető iparosok fellépése felsőbb helyt se fog méltányoltatni, mert a sokaro allandóvá nincs ezen kérelmezés, hanem az illetőnek kisajátitassi megördemelje, — a kérelmezö iparosok pedig alkalmasint nem gondolták arra, hogy ez a kérdés csak pénzök árán dőlhet el részokre.

— Az első magyar altalános biztosito társaság Kövári László kolozsvári fuggyöntö feltörjeszalta tőrmian Bölönben: Sebestyén Karoly, Etéden: Karácson Mózes, Teleken: Magyarói Ferencz, N-Olyvosón: Dézsi Sándor, Cs.-Keresztúron: Torma Karoly, N-Laposon: Sós Ferencz, Remetén: Fulop István, Rettegen: Kiskós István, B.-Hunyadon: Holczer Vilmos, Zalatnán: Hadnagy Peter, N.-Sajón: Veres Márton urnagyel ügynökseggel bizta meg.

— Az erdélyi gazdasági-egylet f. h. 2-án tartott választmányi ülésenek hozott határozatok közül kiemeljük a gazdasági Bécs-Budapesti kiállitás ügyi vonatkozói, a mely eliemeriyan a gazdasági minőségnek czélszerűségét és kivánatosságát, nem utja

*) Allitassi mint a törvényhatók alitt tekintetel érdemlő ebrek érvényesek nyan; de miatta az ide vonatkozó agriparanacs ezeket igénybe nem vette, nem ajánlhatjuk senkinek, hogy kiöltö idejü zalogosárt port indítson, s ez által pusztá és nagy perkölteget teremtsen magainak; ugy hisszük, kivétek czak az ebben, s az bebizonyithatja, hogy azon nyitpiranes hatarosztait érdemli venni, s betöltení nem allott hatalmban.

Sarok.

Iskola alapítvány - Kolozsvári Központ Egyházmegye - Romania, Cluj-Napoca, Str. Universitatii nr. 1 Peru Şcoală - BCU Cluj-Napoca

követend, mely megengedi az arra czélzó combinatiókat, hogy a continens a harcz következményeitől megóvassék. Oroszország hasonló czélokra mindenkor kész lesend. A zon pártatlanság és békülékenység, melyet Poroszország tanusít vala, biztos kezesség arra, hogy ez utóbbi semmit nem mulasztand el a válság körülirását illetőleg. Walewski gróf obajtja, hogy más német hatalmak kölcsönfelé időszakokra való emlékezteésekkel ne hagyják magokat tévutra vezetni. Franczia ország nem foghatja meg, hogy vélheti magát biztosságában fenyegetve olyan nagy ország. A császár reméli, hogy a mint államférfiak nemsokára át fogják látni, miszerint a háborunak határok közé szorítása tőlünk függ.

A „Moniteur" jelenti, hogy midőn a czászár a a császárné april 27-dikén a „Herculanum" czimü opera 15-dik előadását megtiszteg ták, ott valamennyi rézö ónkénteken felallott, s általános örömkiáltás keletkezett. Az előadás végével ö felségeik ugyanolyan rokonszenvező kiáltások közt vonultak vissza. Bizonyosnak irjak egyébiránt, hogy a császár távolléte alatt (ha csakugyan ellatai utazai) a regenssséget a császárné veendi át. Ö felsége már az april 28-ki minisztori tanácsban jelen volt. Különben Párisban miniszteri változást várnak, Delangle és Fould ki fogván lépni. Minden valószínüség a mellett van, hogy a belügyminiszteri tárczát Pietri nr nyeri el.

A csapatmozgalmakról való tudósitások Párisban is gyérek; miután a lapok e részben szinte nem irhatlak meg mindent. A „Moniteur" szerint a Napoleon hg alatt vezényelendö francia hadtest haladéktalanul Ossze fog huzatni Toulonban.

A franczia hadseregről következőket olvasunk: „A Baraguay d'Hilliers és Canrobert tábornagyok parancsoksága alatt lévő 1-sö és 3-dik hadtestek egyenkint harom gyalog- és lovas-osztályból allanak, a Mac Mahon és Niel alatt levö másik két hadtest pedig kétkét osztályból áll. Az elsö hadtest harmadik osztálya apr. 25-kén Toulonba érkezett, hogy onnét Genuába menjen. A franczia-olaszországi hadsereg 5 hadosztályból, vagyis 16 dandárból, vagy 32 ezredbol fog állani, és d'Alonville, Morris, Partonneaux, Grant tábornokok által fog vezényeltetni; a gyologság jövöben 12 osztályt (24 dandár 48 ezredet és 12 vadász zászlóaljjal) fog képezni, melyek azonban jövöel 18 hadosztályra fognak emeltetni" Páris de la Bollardière főinspector, a hadsereg főintendansul kineveztetett. Dumas tábornok a Lunevilleben levö ügyelö hadtest lovasságának parancsnokaul megmaradt. Bouet-Villaumez altengernagy, ki az ágyu-sajka hajóhadespat parancsnoka leend, osztrombajóhadparancsnoki czimmel fog felruháztatni. A szálló-hajók parancsnokságát Laronciére-de-Nourri kapitány veszi át.

A „Gazetta de France"-ban ezt olvassuk: „A lelkesedés és magasztaltság nagy minden utrakelő csapatnál, s nagyobb részt elragad a föld népére is. Szerencsés lelkesedés — és ez elkerülhetlen vala — némely városnegyedekben és osztályokban nagyon erős nyomatu democratikus szinezetet öltt magára."

Napoleon Bonaparte Péter herczeg, a kiaz 1848-i alkotmányozó, valamint törvényhozó gyülésnek tagja vala, a császárnak felajánlotta szolgálatát, hogy Olaszországban szabad legyen Ausztria ellen harczolni. E kérelemre még nem kapott czázsárai választ.

Párisból irják: Az ausztriai főkonzul Rothschild elhatározta volna lemondását beadni, mivel nem akarja kitenni magát azon veszélynek, hogy Párist el kelljen hagyni. A nemzetközi jog nem határozta meg, mi legyen sorsa a konsulságoknak háborus időkben, ugy hogy a franczia kormánynak szabadtetszéstől függend: tárjon-e ezentul osztrák konzult Párisban vagy nc. — A franczia democratia a háboru feletti nézetei iránt meg van hasonlva egymás közt. Sokan közülök a háboruban egy nagyszerü fejlődési mozzanatot látnak, mely a vallalkozók korlátolt czéljain tul messze kihatand. Mások ellenben a csá[illegible] hatalom megszilárditását féltik attól, utalnak a Piemontban fel[illegible]gesztett alkotványra, ugy vélvén, hogy e pontra nézve Ausztria ohaja és akaratja gyorsaban lön valósitva, mint Ausztriának győzelme által történhetik vala.

— A Napoleon Lajos hadteste algiri czatárokból, idegenlégiokból s az ujonnan alakitott csapatokból lesz egybetéve. Mintegy 20,000 főre fogua rugni,— Bosquet tbnagy, hirszerint, noha még nagyon szenvedö állapotban van, hadiszolgálatha kivan lépni.

Párisban közelebbről egy badinnnifestum megjelenését várják a „Moniteur"-ben, valamint egy rendeletet, mely az alpesi sereget olaszkoni sereg névevl ruházná fel. A katonai mueleteket Turinban franczia részről Canrobert tábornagy és Niel tbk, Genuában Mac Mahon vezetl.

A csapatmozgalmak mind Genuába, mind a Susa melletti táborba szakadatlanul folynak. Apr. 29-kén szálott ki Genuába Lebeuf tbk, az olasz sereg tüzérségének főparancsnoke, és Espinasse tbk, a kiegy ostaly vezényletét fogja átvenni.

— A franczia hadisereg, mint egy belga lapnak erősitik, tiz vadász-zászlóaljjal, 25 sor- és 5 tüzérezreddel, valamint a császári testőrség egy uj osztályval fog szaporittatni. April 30 etve 15,000 fönyi császári testőrségnek kellett Genuában kiszállni, a mi az ott levö franczik számát 40,000-re (?) emelné.

Az „Indeped." szerint a Cenis hegyi uton a hónak olvadása s az utnak ez idö szerinti roszsága miatt a franczia seregek nagy része kénytelenült Marseillebe és Toulonba visszatérni. Kiváltt tüzérséget a Mont-Cenisen átvinni teljes lehetlenség. Ennélfogva a Susában levö franczia hadierö nem lehet igen telemes. A vonatok, ágyuk és lovak hajón szállitása Toulonban és Marseillebe szükségkép huzamosabb időt igényel.

— A Páris és London közti viszonyok, legujabb tudósitások szerint mind inkább feszülven, ugy hiszik, hogy a franczia császárnak a hadsereghez utazása egészen elmarad. Különösen azon esetben tartanak gonosz bonyolodalmaktól, ha Francziaországnak kedve szottyanna Triesztet megtámadni.

— Az angol kabinet módnélkül nekiesett az alkudozásnak, még máj. 2-ről is uj angol közbenjárási kísérletek felöl irnak, mintha az angol miniszterek képesenek hinnék magokat a békét halottiuból is feltámasztani. A baldokló ellen felsült mesterségök a mult héten, midőn Franczia ország oly biztositékokat kivánt, a mikor Anglia, annálinkább pedig Ausztria rá nem elhatott, hogy t. i. Ausztria fiszesen Szardiináuak 100 millió frt kárpótlást, Lombard-Velencznének pedig adjon alkotványt. E mellett Ausztria a maga uiliumtumát nagy hadsegéd által formaszerüleg vegye vissza, s Anglia kötelezze magát, hogy Szárdinia az alkudozások alatt nem támadtatik meg, a meg nem alkuhatás esetében pedig Anglia, Franczia ország és Szárdiniával szét-és dacszövetségre lépend. Napoleon már april 28-dikán tudatia volt az angol kabinettel, hogy az alkudozások korszakát már tökéletesen bezárnak tekinti. Mily alapon folyhat most ujból az alkudozás, képzelni nem birjuk.

— Angliában a választási mozgalom nekiindult. Londonban, apr. 29-én mentt véghez a négy parlamenti tagnak megválasztatása minden háborgatás nélkül, a kik is mindnyájan Anglia semlegessége mellett nyilatkoztak. Marylebone-ban Edv. James é sir. B. Hall ujra megválasztattak; Stanley lord a roviidebbet kaptak.

Angolorszag nyilván mind komolyabb szemmel tekinti a vilag dolgainak folyását, s óriás legény létére is készüget, hogy annak helyén és idején magas állásához méltóan léphessen fel. Egy kir. proclamatio jelenik meg 10,000 matrózt toborzása iránt a hadi flotta számára, a felpénz 10 f. sterling.

Palmerston 1. apr. 25-én tivertoni választhoz szólvan, a kiöl politikára vonatkozlag többi között monda: „Obajtsunk bár jó ügynek diadalt s reméljük Olaszország szabadságának szilárd megallapitását: de Angolország bölcsen fog cselekedni, ha szigoruan semleg viselt magát, mig csak angol érdekek nem teszik szükségessé beavatkozását."

Az angol kormány hivatalos lapja jelenti, hogy egy 60,000 főből álló orosz hadsereg a Dnieperen átkelt s nyomulóban van az ausztriai határ felé. Képzelhetnö, hogy ilyetén hirek nem maradhatnak befolyás nélkül az angol közhangulatra. Ezokból a legnagyobb felszülségnek néznek ellébe a parliament ujra megnyitásának. Az eddig tudavelevö ujvalasztási eredmények szerint az uj parliament körülbelül a régi fog lenni. Kicsodák és miscsodák lesznek akkor a miniszterek, nemsokára meg látjuk; ha igaz, hogy még a jóhoz is szó fér, ugy a mostani kabinet feljárásaihoz annyi szó fetet s fér is majd kétségbeli az uj parlamentben, hogy a sok szó vagy szavazat sulyu alatt párajokat ki kell adniok.

London, apr. 29. Tudni akarjuk, hogy a kormány az indiai hadcsapatok egy részét visszahija. Az oroszfranczia szövetség hitelre talal. A tengerészeti készületek s a tengerészek toborzását erélyesen folytatják.

— Turini tudósitások jelentik: A szárdiniai király a toskanai dictatorságot elfogadta s már is bocsátott egy kiáltványt a toskanai hadsereghez, a melyben felszólitja, várják nyugodtan a pillanatot, a mikor parancsot adand nekik a szabadság és függetlenség mellett sikra lépni. Hirszerint 12,000 fönyi sereg vár a Piemontból adandó jelre.

A toskanai tisztek felirata, melyet a nagyherczeg elé felterjesztett volt, igy hangzik: A harcz, mely sjtó elött áll, a nemzeti függetlenség harcza. Olaszhonnak egy része sem maradhat távol e harcztól, a melyben közös hazánk legfőbb érdekei allanak koczkán. Cs. Fonségi On olaszokból álló nép fölött uralkodik. Hozza ön saját politikáját népe lelkiesmeretével s érzelmeivel öszhangzásba. Ez öure s reánk nézve szintugy jog mint kötelesség. Mi ez alól nem fogjuk magunkat kivonni." — Ullo ának hirteleni megérkezte, ki a csapatok vezényletét átvette, mutatja, hogy e csapás már több idö óta elö volt készülve.

Turin, april 30. A Páviánál öszpontositott osztrákok Gravellonen áttognap az estve folytában Cassaloig nyomultak elö, miután Abliave — Grasso mellett bárkákkal a folyón átkeltek. Ma reggel kiszálltak Stresa és Aroha mellett a Lago maggiorén. A Gravellonen át elönyomult hadtest 20 ázsloájat számlál 8 üteggel; ma fél tizenkettőre elöörzsei Bapesolat mellett voltak. Egy sokal erösebb hadtest Vigevánótól Mortara felé nyomul.

Marseille, apr. 28. Ma reggel 10 órakor egy sürgöny érkezett ide Rómából, 26-ka estérol, mely jelenti, hogy husvét napján, a nép s a francia és pápai hadsapatnak megáldása után, a csapatok Goyon tábornokot s a Grammont herczeget „éljen Franciaország! éljen a császár! s éljen Olaszország!" kiáltásokkal udvözlték. Másnap este a nyilatkozvány ismételteiket Grammont herczeg palotája elöt. A tömegek még csendesek valtak, de a kedélyek forrongottak. Hihetöleg e demonstratio következtében történt Goyon kiáltványa, mely a népet nyugalomra inti.

Az Independance Belge-nek irják Párisból, apr. 27-én, hogy a külhatalmak követei Turinban, utasiást kaptak illetö udvaraiktól, miszerint a szárdiniai udvart mindenfelé kövessék, a hova azt az események netalán vezetnék.

Egy turini távirat szerint Victor Emmánuel király apr. 9-én Canrobert tábornagy és Niel tábornok kiséretében a Dora-Baltea-vonalt megszemlélte, melyre — mint tudva van — a piemonti hadsereg visszavonult.

A szárd hadsereg vezéri: fövezér a király; ö felsége adiatusa: Lamarmora hadügyminiszter; a savoyai testőrhadtest tbka: Durando; a piemonti és nosnai hadteste Cialdini; a cuneoié: Cuchiari; a piganerollói és casaleié: Fauti; a savoyai és accquié: Castelborgo; a lovasságé: Sambuy; a mérnokkaré: Menabrea tbk.

Párisban, apr. 30-án egy jegyzéke érkezett meg a sz. széknek, a mi máj. 1-jén egy nagy miniszteri értekezletet vont maga után, melynek a császár volt elölülöje. Fontos utasitásokról beszélnek, melyek Rómba Goyon tbkhoz mennek.

April 30-kán a pariai börzén hire járt, hogy Szicziliban folkelés tört ki, a melynek élén Syracus gróf áll.

A toskanai örökös föhg Ferrari tbkkal szolgaszemélyzet nélkül máj. 1-jén Triestbe érkezett s este 5½ órakor utozott el vasuton Bécsbe. A trónörökös Toscanában maradt s elutazásáról még semmi bizonyos.

A franczia seregek jelenlete Turinban leirhatlan lelkesedésre ragadja a lakosságot. Mint irják, a király a francziák közremüködése nélkül is, inkább nemzeti önérzeténé, mint strategiai nézetekné fogva el volt határozva, Turint végletig védelmezni, ha az osztrákok mint várni lehetett, ezen város ellen nyomultak volna.

— Ma piemontiak intézkedéseit illeti, Párisból hallatszik, hogy ö egyelöre egész a sesia-vonally huzóddak vissza: s nagy látszik, ezt sem fogná megtartani. A piemontiak csak Dora melletti szándékosnak magokat védelmezni, s minthogy Casalet s Alessandriat is el kell latni csapatokkal, alig lesz több ott 25,000 embernél, az osztriaiak elsö megtámadásnak kitartása végett. A francziák ennélfogva sietnek szövetségeseiknek segédul lenni, s a tudósitások nagyszámu részleteket közölnek az alpesi sereg felé közelgö zászlóljak s ezredek menetei s mozdulatairól, a hová mint mondják maga a császár személyesen máj. 8-kán érkezend meg.

Turinból april 28-kán jelentik, hogy a király a hadsereghez egy kiáltványt bocsátott, melyben az Ausztria által kivánt lefegyverkezés mint a királyt és nemzetet becsmérlö elvetteik. A kiáltvány emlékezteet Olaszország fajtalomjaiban, s a király kinyilatkoztatja katonáinak, hogy vezérök leend.

„A csatatéren, mondja a király, felséges atyám oldala mellett tanultam ismerni vitézségeket. Ezuttal a vitéz francia katonák, Csernaja mellett társaitok, kiket a császár az igazságos és civilisáló egy gyámolitására küld, lesznek fegyveres testvéreitek. Elöre a győzelemre! Olaszország függetlensége legyen lobogónk és tábori jelszavunk!" A király távollétében Carignan hg nevezteteti ki fökormányzóul.

— Azon védrendszer, mely Szárdiniára nézve nagy pont, ugymint: Alessandria, Casale, Tortona, Genua s ezeknek összekötetése által lehetövé van téve, még egy tulnyomó ellennek is több hónapokig adhat dolgot, a akkor is, ha az osztrákok eleg számerőseknek s a győzelem iránt biatusoknak érezném magukat, hogy a Ticinón átkelve a Po balpartján Turinnak neki mehessenek, a Szárdiniában legfontosb vaspályavonal Turintól Alessándriának (14 mérföld) és Genuának (12 mérföl) oly gyors közlekedést enged, hogy a fováros Alessandriból minden pillanatban fedezhető, s még ha Turin be lenne is véve, Szárdiniának legerősb ellenálása előbb Alessándriában, s azontul Genuában lenne megtörendö.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetmi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

April 23-ki hír szerint a nápolyi király lassanként elalszik. A herczegeket többé nem bocsájtak hozzá. Ugy látszik, hogy a syracusi hg a liberalis párt élére készül állani. Általánosan feszültem várják a közelgő eseményeket.

— A porosz kormány április 22-ki jegyzékében visszautasít minden felelősséget Ausztria eljárására nézve, és egyenesen kinyilatkoztatja, miszerint nem fogja magát a háboruba „belé erőszakoltatni,“ valamint a jegyzékhez mellékelt emlékiratban kimondatik, hogy a bécsi zárokmány 46 és 47 §-sai szerint e háboru a szövetséget semmire sem kötelezi, miután Ausztria a megtámadó fél. A 46. §. igy szól: „Ha valamely szövetségi állam,“ melynek a szövetség területén kívül is vannak birtokai, a európai nagyhatalom minőségében háborut kezd, ezen a szövetség viszonyait és kötelezettségeit nem érintő háboruhoz a szövetségnek semmi köze nincs.“ Mindamellett is foltehetni, hogy azon intés, melyet a császári manifestum végszavai Németország felé is tartalmaznak, nem fog figyelem nélkül hagyatni.

— Mint Belgrádból april 25-én írják: a belgrádi török várparancsnok pasa s a városi közönség közt nagyon feszült a viszony; a pasa attól tart, hogy a szerb nép a várnak megrohanását forralja magában, minélfogva kinyilatkoztatta volna az idegen hatalmak konzuljainak, hogy ő kész a várat minden áron oltalmazni, minek könnyen lehetne következménye a varos bombáztatása s legélése is.

— A pasa tiltakozott a mult virágvasárnapon megtartott s jövőben is e napon megtartandó uj nemzeti innep behozatala ellen, mely a török elleni háboru kezdetének emlékeül állíttatott vissza. A pasa azt mondja, hogy efféle innepek izgatják a népet s a porta elleni hivtelenség bélyegét hordják magukon.

Hallatszik, hogy az ausztriai konzul elhagyni készül Belgrádot. Mi okból, nem tudhatni; de hihető, hogy közte s a szerb kormány közt némi feszültség létezik.

— Az ismert nevű Boliak Cesar Olahhonban egy orsz. fegyverkezés tervezésével foglalkozik. Ő ugyanis azon fegyverek visszaadatását sürgeti, melyeket az oroszok az 1853. foglaláskor, s kivonulásuk előtt elszedtek a lakosságtól, s arra igyál, hogy a kormány követelje azokat visszaszn. Az ezen alkalommal s ily módon használtaból elvett fegyverkezési tárgyak jegyzéke következő: 1045 közönséges szuronyos, 53 vont csövü fegyver, 12 felszerelt ágyu, 8 töltőkészlettel teli s 2 tartalék tüzér-tüliga, 400 okka lőpor, 1,600 granát, 43,000 töltés, 200 szakkal még nem kész töltés, 2,000,000 gyutacs, 400 szuronyos borobancz fegyver, 700 kard és 800 pisztoly-végre két-három naszád, egy felfegyverzett ágyunaszád s egy nagy fiódtú szállító bárka. Nem tudni mi okból, de észrevétlenül szaporiják a katonaságot. A radikálok országos általános felfegyverkezést forgatnak élméjokben; e közben azonban folyvást tart a rendkívüli nyomaszló hitel- és pénzbeli állapot. Az anyagi állapotok soha sem voltak itt ugy feldulva, mint az utóbbi hónapok izgatásai óta, melyek teljesen meddők maradtak ekkorig.

Azon két mold va-oláh bizottmány, mely jelenleg Párisban van, az öt nagyhatalomhoz kérvényt intézett az iránt, parancsolnák meg konzuliaknak, hogy Kuza hg kormányát a két fejedelemségben ismerjék el. — A központi bizottmány május 13-ra Foksányba van egybehíva.

— Berlin, május 1. Mint a „Preussische Ztg.“ irja, a kormány elhatározta, hogy a politikai viszonyok növekedő bizalansága miatt, a többi porosz hadtestek is indulásékészszé fognak tétetni.

A félhivatalos „Pr. Ztg.“ ujra meg ujra erősíti, hogy Poroszhon és a nemet szövetség mostani lépéseí Ausztria kivánataival semmi összefüggésben nem állnak és egyedül védelmi természetűek birnak.

— Apr. 17-án a sz. pétervári metropolitának egy ukáza a fővárosi egyháznek erülete nézve eltörölte az egyházi censurát, azaz, a prédikációk megvizsgalását. Eddig elé kötelessége volt minden felkésznek a maga prédikációját, mielőtt azt elmondhatá, az espereshez, az espereseek is a megadót a püspókhoz s igy tovább, vizsgálat végett felterjesztení. Nehány kinyomtatott prédikációily czimet hordoz: „Az ősi orosz egyháznak szózata a nemszabad emberek érdekében;“ „a rabjobbágyok felszabadításáról“, miből a felszabadítási rendszabály következményei kedvező szinben látszanak feltünni.

Mint az „A. A. Z.“ egy levelezője tudni akarja, a sz. pétervári kabinet Ausztria azon kivánatára, hogy egy olaszhoni háboru esetére feltétlen semlegesség iránt nyilatkoznék, elutalóleg felelt, s a szabad cselekvési jogot fentartotta magának.

Ujabbak. — Páris, máj. 4. Napoleon császár hadi manifestuma (legrövidebb sürgönyben). „Franczaországnak nem akar hódítani, de nemzeti és hagyományos politikáját fenakarja tartani gyengeség nélkül. Megtartja a szerződéseket, — tisztelni a semleges hatalmak területét valamint jogait, azonban Olaszország iránti rokonszenvét bevallja. A háboru czélja: Olaszországot önmagának ujra visszaadni, a sz. atyát az idegen befolyás alól kiragadni, s a rendet jogositott érdekek kielégitésének alapján fenntartani.“

Párisi (május 3 ról szóló) távirati sürgöny szerint Hubner b. 2-kan elhagyta Párist. Az angol királynő proclamatioja, mely tetemes matróz-toborzást rendel, nyugtalanitólag hatott. Az adriai tengerpart a haditerv fontos részének látszik lenni, melyet feládozni nem lehet. Lord Cowley 11 órakor már Walewsky grófnál volt; a lady Párist a közel napokban elhagyandja. A rentek sülyednek.

A „Moniteur“ jelenti Parmából május 3-kán, hogy ott vasárnap este a herczegi kastély előtt demonstratio történt. A tisztek a hadsereg nevében követeltek, hogy a piemonti seregnél egyesítessenek. A hgné, miután egy regenséggi tanácsot nevezett ki, mely a miniszterekből alakíttatott össze, Pármát elhagyta, ma reggel a kpek is eltávoztak. A rend különben nincs megzavarva. Ma délben 2 órakor a senatus ugyszinte a törvényhozó testület összo fog ülni, hogy a kormánynak egy izenetét meghallgassa.

Mantuából irják, hogy a pármai hgnő kormánya meg van buktatva, s Riof jogtanár, Armelonghi ügyvéd, Maini és még egy egyén által kezeltetik. A piemonti biztost, ki az uj kormány s a hgség hódolatát elfogadja, várták.

Turinban egy máj. 2-diki reggeli hivatalos bulletin jelenti: „Az ellenség Sesianál összpontositja magát; eddig még összeütközés nem történt.“

A harczterem semmi emlitésre méltó sem történt máj. 3. délutánig. Az eddigi sürgönyökből kitünik, hogy az osztrák hadsereg operatiója Turin és Alessandria ellen van intézve, erre mutat a Lago maggiore mellett működő hadtest állása, mely a jobb szárny fedezésére látszik felállitva lenni.

Franczia tudósitások szerint a franczia-piemonti sereg a Dora-vonalon épitett sánczok mögé vonult, hogy Turint védhesse. Ehez innen várhatjuk az első összeütközés hírét. A franczia haderők Alessandria felé rendeveik, s a vonal jobb szárnyát képzik. Onnan összekötöttésben van a vonal Genuával, mely működési alapjaiknak egyikét képezi.

— Egy porosz lap szerint a czár utra készül; utjának czélja az orosz-sleziai határszél.

— Velencze és a veronai vár ostromállapotba helyeztetett april 30-kán kezdve.

NYILT SZÁMADÁS.

Halmágyi S. regénye „SAPHIRA“ szétküldetvén, az illetők értesítése és a szerző igazolása végett közöljük itten azon urak és hölgyek névsorát, a kikhez a példányok elküldettek.

(Folytatás.)

VI. Szilágy-Somlyóra. Halmágyi Josephine kisasszonyhoz 3 példány. Lázár Emma k. a.-hoz 4 p. — VII. Erzsébetvárosba. Gr. Grundemannné és özv. gr. Haller Jánosné urhölgyeknek 4 p. — VIII. N. Enyedre. Fröszegi-Fosztó Czeczilia urhölgyhez 4 p. — IX. Abrudbánya. Szederjessy Ferencz unitarius lelkész urhoz 9 p. — X. Zilahra. Gergely T. kisasszonyhoz 3 p. Keményfi József urnak 1 p. XI. M. Vásárhelyre. Houchard Julia k. a.-hoz 3 p. Lázár Antonia k. a.-hoz 8 p. — XII. Keczébe. Báró Splényi Samuel urnak 1 p. — XIII. Kárásnebebe. Barthn Albert urnak 1 p. — XIV. Válaszutra. Vajda Ágnes k. a.nak 1 p. XV. Lugosra Báró Bruckenthal Gyula urnak 1 p. — XVI. Déésre. Földvári György cs. k. tanácsos urnak 1 p. Idősb Róth Páliné sz. Ferrói Borbára urnőnek 1 p. — XVII. Körösbanyára. Kirényi Lajos urnak 1 p. — XVII. Lesnyekre. Szeredai Ignácz urnak 1 p. XIX. Brassóba. Dr. Trauschenfeld Jenő urnak 1 p. Varga Sámuel ev. ref. lelkész urnak 1 példány.

(folytatjuk.)

Bécsi börze.	Május. 6.	Május. 5.
Nemeti kölcsön 100 pfért	64.80.	64.80.
Metalliques 5 perc. „	60.56.	60.55.
Urbéri papir, magyar. „	62.—	62.50
„ „ erdélyi. „	„	58. —
Tiszai vasut „	„	„
Cs. k. t. sulyu aczny darabja	6.86.	6.85.
Korona „ „ „	20.10.	20.—

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DÁNIEL.

MAGÁN HIRDETÉSEK.

(679)
Kolozsvártt Stein János s Maros-Vásárhelytt Wittich József könyvkereskedésében kapható:

TOMPA MIHÁLY
PAPI DOLGOZATAI.
ELSŐ KÖTET.
EGYHÁZI BESZÉDEK.
Ára 1 ft. 65 kr. o. é.

Dr. SIKLÓSY KÁROLY,
A VIZGYOMOD,
utasitás
a szenvedők használatára.
Ára 2 forint osztrák értékben.

CZILCHERT R.
Állattenyésztési eszmék
szemközt a Magyarországon jelenleg alapból megváltozott gazdálkodási viszonyokkal.
Ára 1 ujforint.

(4—4)
Wittich József könyvkereskedésében kapható:

KOVÁCS MÁRIA,
KAMÉLIÁK A SIRBOLTBAN.
Regény, 3 kötet, ára 2 ft 10 kr. o. ért.

KORNIZS ILONA
TÖRTÉNETI REGÉNY ÖT KÖTETBEN.
Irta
DÓZSA DÁNIEL.
Kiadja HECKENAST GUSZTÁV 1859.
Ára az öt kötetnek 5 ft osztrák értékben.

ZANDIRHÁM.
Székely hősköltemény.
Irta DÓZSA DÁNIEL.
STEIN J. bizománya.
A tiszta arpa petit betűkkel 320 lapra terjedő s ízletes kötetbe fűzött könyv ára 2 forint 10 kr. o. ért.

DÓZSA DÁNIEL
VERSEI.
I. KÖTET.
STEIN J. BIZOMÁNYA.
Ára 1 ft. 25 kr. ujpénzben.
(azaz: 3 váltó forint.)

KIRÁLYI PÁL,
SZIGETVÁR 1566-ban.
Történeti regény. 4 köt. ára 4 ujforint.

KEMÉNY ZSIGMOND
RAJONGÓK.
Történeti regény. 4 kötet ára 4 ujforint.

SZELLEMI RÖPPENTYÜK
történelmi és humoristikai szinezettel.
irta ASZALAY JÓZSEF.
Ára 3 ujft.

(685) (3—3)
A magyar-nagy-szombori és hozzá tartozó falukban b. Radák-féle birtok, mely áll:
70 hold 1400 □ öl szántó,
94 „ 100 „ „ kaszáló,
150 „ 400 „ „ erdő,
1 „ 300 „ „ legelőből
és igy összesen 316 hold 600 □ öl-ből, szabad kézből, örök áron eladó, Bővebb utasitást vehetni felőle STEIN J. könyvkereskedésében.

AZ EV. REF. FŐTANODA KÖNYVNYOMDÁJA. (Belső farkasutczai 74 sz.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundaţia pentru Şcoală - BCU Cluj-Napoca.